

20. januar 2026

Dagsorden, referat til møde i Kystvandrådet for Vadehavet d. 20. januar 2026

Rådsmedlemmer:

Xenia Salomonsen	Nationalpark Vadehavet (online)
Flemming Just	Nationalpark Vadehavet (online)
Kim Fischer	Dansk Ornitologisk Forening (ikke med)
Torben Hansen	Dansk Sportsfiskerforbund (ikke med)
Birgitte Loof Schmidt	Friluftsrådet (online)
Antoni Stenger	Sønderjyske Vandløb (fremmødt)
Kåre Fly Andersen	Jysk Landboforening (fremmødt)
Stine Bundgaard Pedersen	Ribe Digelav (fremmødt)
Poul Christensen	Spiras (fremmødt)

Afbud:

Peter Saabye Simonsen	Nationalpark Vadehavet
Anne Houmand	projektleder i Kystvandrådets sekretariat.

Kommuner:

Fanø Kommune		
	Niels Fischer-Nielsen	medlem af byrådet (fremmødt)
Esbjerg Kommune		
	Søren Hjortsø Kristensen	Leder
	Jonas Beck Petersen	fagperson (online)
Tønder Kommune		
	Poul Kjær	medlem af byrådet (fremmødt)
	Jens Yde	leder (fremmødt)
	Jesper Moeskær Laursen	fagperson (online)
Varde Kommune (formandskab og sekretariat)		
	Preben Friis-Hauge	formand for Kystvandrådet og medlem af byrådet
	Klaus Bertram Fries	leder
	Flemming Sørensen	fagperson (referent)

Dagsorden	Referat
Velkomst og godkendelse af dagsorden v/ Preben Friis-Hauge	Preben bød velkommen til det første møde her i det nye år. Vi har et blandet fysisk og virtuelt møde i dag. Flemming fra Nationalpark Vadehavet og Birgitte fra Friluftsrådet er med online. Peter fra Nationalpark Vadehavet har meldt afbud, men i stedet deltager

Dagsorden	Referat
	Xenia. Xenia er også med online og det samme er vores oplægsholdere. Kystvandrådet besluttede jo i 2025 at blive klogere på stof- og vandddynamikken i Vadehavet og dets vandoplande ift. strømninger, næringsstoffer og fosfor, og ift. hvor meget der udveksles mellem dybene i Vadehavet og mellem Vadehavet og Nordsøen. Det har vi haft en række forskere til at undersøge og de er med her i dag for at dele deres resultater med os. Vi skal høre fra fire forskere. Lad os tage de to første oplæg og så holder vi lige en 5 minutters hjernepause, sådan så deres præsentationer kan få lov at bundfælde sig hos os. Til sidst skal vi beslutte, om rådet finder at der er basis for at søge midler til nye forsøgsprojekter her i 2026. Ansøgningsfristen er nemlig om ganske få uger midt i februar.
Stof- og strømningsdynamik mellem dybene i Vadehavet v/ Trine Cecilie Larsen, DHI	Trine Cecilie Larsen fra Dansk Hydraulisk Institut (DHI) har arbejdet med at opdatere strømningsmodellerne i Vadehavet, som DHI lavede til os tilbage i 2023. Modellen er blevet opdateret med nye tyske data og så er der regnet på dybenes indbyrdes påvirkning. Gennemgik modellen og randbetingelser som ferskvand og meteorologi og så naturligvis næringsstoffer. Viste et video eksempel på strømningsmodellen over ét år. Resultatet af undersøgelsen viser hvor meget ekstra kvælstof eller fosfor reduktion (udover den nuværende indsats) der skal fjernes i et nabodyb, for at det giver den samme effekt på klorofyl i de enkelte dyb. Der er regnet på både N og P. Eksempelvis vil en ekstra kvælstofreduktion til Grådyb på 6,2 ton, resultere i en påvirkning af klorofyl i Knudedyb, svarende til hvad ét tons kvælstofreduktion til Knudedyb påvirker klorofylet i Knudedyb.

Dagsorden	Referat
	Der henvises til den viste præsentationen og den udsendte DHI rapport.
Næringsstofftilførsler og optimering af kvælstofindsatser v/ Hans Thodsen, AU	Hans viste opdaterede næringsstof og afstrømningsdata fra de fire oplande og samlet for Vadehavet. Herunder en kildeopgørelse og forskelle i næringstab fra de målte deloplande. Gennemgik også undersøgelse af sandstrandsport og betydningen af sandtransport, ved oprensning af sandfangene bliver der tilbageholdt lidt fosfor, men er ikke en stor kilde) Der henvises til den viste AU præsentation og den udsendte rapport.
Betydningen af strømforhold og partikulært bundet fosfor v/ Thorbjørn Joest Andersen, KU	Thorbjørn viste hvordan han brugt en Box model til at se på fosfor tilførslen om vinteren gennem ferskvandstilførelse og betydning af bidrag fra Nordsøen. Knudedyb ligger lavere med andelen af fosfor der kommer fra ferskvandsandelen (omkring 15 %, dvs. 85% kommer fra andre kilder fra Nordsøen). Dvs. hvis man fjerner fosfor fra land, vil der fortsat være et stort bidrag fra Nordsøen, da det bidrager med ca. 80 af fosforen. Der henvises til den viste KU præsentation og den udsendte rapport.
Forårs-klorofyl-peaks i Vadehavet samt anvendelse af klorofylindikatoren i Holland og Tyskland v/ Flemming Gertz, SEGES	Flemming viste resultaterne af undersøgelsen til forklaring af forårs klorofyl peaks. Der var ikke entydige forklaringer på forårspeaks i Knudedyb, men temperatur, fosfor og mængden af silicium er af betydning. Den nuværende kvælstof indsats forventes ikke at have indvirkning på forårs klorofyl peaks. Lav vandtemperaturer tenderer til højere klorofyl forårspeaks, hvilket kan skyldes mindre "biologisk græsning" på algerne. Knudedyb var eneste dyb, hvor

Dagsorden	Referat
	der blev fundet positiv sammenhæng mellem mængden af lokal fosforload og forårs klorofylniveauet. Erfaringer med den anvendte 90% fraktil beregningsmetode på klorofylniveauet var indhentet fra Tyskland og Holland. Der opbakning blandt hollandske/tyske forskere og myndigheder til at indgå i en proces med henblik på at gå fra 90 % fraktilmetoden til almindeligt gennemsnit for beregning af klorofyl. Det blev foreslået at KVR forsøger at få opstarte en workshop hvor metodens udfordringer bliver diskuteret på tværs af landegrænser. Der henvises til den viste SEGES præsentation og den udsendte rapport.
Beslutning om mulige forsøgsprojekter baseret på fremlagte resultater inkl. ålegræsprojektet v/ Preben Friis-Hauge	KVR kan søge SGAV om midler 2026 til forsøgsprojekter med frist d. 15. februar, så derfor er vi nødt til at beslutte os i dag. Der er en pulje på 7 mio og der er 14 Kystvandråd. Der var opbakning til Ålegræsprojektet med Nationalparken Stine foreslog et yderligere fokus på klorofyl metoden i forhold til de internationale samarbejde med NL og D. Ønskede en afklaring af om det er den mest fagligt kloge måde at håndtere klorofylen frem for 90%-fraktilen. Inger tilkendegiver, at beregningsmetoderne og indsatsfordeling må være noget der er forankret i Grøn Trepert og ikke hører under kystvandrådets kompetenceområde. DN mener derfor ikke at et forsøgsprojekt vedrørende den anvendte klorofylmetode er en opgave for Kystvandrådet. DN har efterfølgende meddelt, at man agter at undersøge dette nærmere.

Dagsorden	Referat
	Flemming Gerts uddyber at han mener, godt at indsatsen kan dækkes ind i formålet med Kystvandrådene, som skal arbejde med at finde lokale løsninger til at nå reduktionsmålene og god økologisk tilstand. Poul Erik foreslog om ikke anledningen, at der afholdes en Trilateral Ministerkonference i Esbjerg, kan bruges til at bringe budskabet om klorofyl frem. Sekretariatet beskriver foreløbig to forsøgsprojekter til ansøgning i 2026. Beskrivelserne udsendes til kommentering senest i uge 6. De to beskrivelser er: 1. Ålegræs projektet som på sidste møde blev præsenteret af Nationalpark Vadehavet. 2. Et projekt til uddybning af oplevede problemer med klorofyl metoden på tværs af landegrænser. Det kunne være en afholdelse af en workshop.
Evt.	Den igangværende Pre-Hotspot analyse for Knudedyb oplandet er forsinket og udsendes i uge 6. Herefter indhentes stillingtagen fra KVR til evt. ansøgning om konkret Hot spot analyse i 2026. Næste KVR møde 29. april. Såfremt der skal laves en ekskursion, så skal der være et væsentligt fagligt indhold. For nuværende er der ingen konkrete ønsker til ekskursionsmål. Så der planlægges ikke en ekskursion den 29. april.